

Officio pecunias solvissent resignantibus, cum ea sit indecisus dictionis singularis, ut distributivè, & separativè vertetur per omnes, ipsolque comprehendunt in solidum. non distinguimus. Cum in plures ff. de recept. arbitr. l. vel singulari ff. de vulgar. & popular. Gallia. in l. 2. § ex his num. 25. ff. de verbis obligat. Socin. jun. conf. 50. num. 1. vers. aliquando, & lib. 1. Manent. decif. 4. num. 22.

Dum itaque Beatus Pius V. mandat restituī Secretariis tunc, id est tempore suppressionis viventibus, pecunias per eos soluta, detegit quam irrationabilis, & contraria menti Beatissimi Pontificis fit praeferere Cameralium resiliūti Secretariis resignantibus pecunias, non quia ipsi solvuntur resignantibus, sed quia diebus antiquis resignantes, seu resignantur. Actores solventur Camera; & dictio enim illa per eos est personalis, & refertur ad Secretarios praefentes tempore suppressionis proxime nominato Seraphini. decif. 609. num. 1. cum concordantibus apud Barbol. dicit. 103. Ideo abique manifesta violentia litera, detorqueri non potest ad eos, qui non essent tunc Secretarii, sed longe ante desessiūt esse.

Idque probatur evidentiā; nam B. Pius in dicta Constitutione dat in solutum Collegio pro scutis 500. aur. Officium primò vacaturum, cum facultate illud revendendi pretio reperibili, etiam in parva, vel magna summa excederet pecuniam at solutum Dataria, deinde considerans posse aliquando in futurum de facto contingere suppressionem Collegii mandat restituī singulari Secretariis, tempore suppressionis viventibus, integrè, & abque illa diminutione pecunias, pro quibus eos Officium emisse, aut habuisse constituitur; Ecce igitur quod B. Plus in hac integra, & indumenta restitutione pecunias, comprehendit etiam illum Secretarium, qui emisit at Collegio prefatum officium pretio majori, cum Collegium emerat at Dataria, & consequenter comprehendit illos Secretarios, qui officium non emisit at Dataria, sed a privatis, & vult eisdem restituī pretium, quod ipsi solvuntur resignanti, non quod resignans solverunt Dataria.

6 Non oblitus verbum restituere, quo utitur Constitutio Piana.

7 Quia non est accipendum grammaticaliter, sed legaliter, ut nos monit Text. in l. fin. ff. de verbis signific. de Jure autem licet hoc verbum restituere importare aliquando soleat, retrodere, accipit tamē plenius pro dare, & solvere, l. verbum reddendi 94. ff. de verbis signific. ibi: quanquam significatio habeat retrodandi, recipit tamē, & per se dandi significacionem, l. cum quidam 21. ff. de legal.

2. libi: Etenim verbum reddendi, quanquam significacionem habeat retrodandi, recipit tamē, & per se dandi significacionem l. bēnes meus 98. ff. de leg. ibi: Nam qui rediderunt jubes finali, & dare jubes, & non tantum Rebus. in l. restituere

8. 75. vers. 9. ff. de verb. signific. monens restituere quem etiam id dici, licet ab eo, qui petit non habuerit. Cagnol. in l. curabit num. 70. C. de ad. emp. & pro omnibus sufficiat in hoc articulo elegantissima decisio Arguelles 77. & num. 12. ad 15. que nōdum Juribus, sed auctoritate humioris litterarum Profeſoriarum, propositionem hanc exornat, & fulcit.

9 Patet ex premissis, nec constitendum esse differunt inter Secretarios, qui Officia emerunt at donataris Pape, sive immediate, sive mediata; Tum ob generalitatem verborum Constitutionis complectunt omnes Secretarios viventes tempore suppressionis, & non habent oculos ad eorum Autores; Tum quia dum mandat restituī dicti Secretariis tunc viventibus pecunias, pro quibus ipsi officia emerunt, vel habuerunt, nullam habet rationem de pretio soluto, vel non soluto Camera, sed de pretio indefinite soluto pro emendo, vel habendo officio, & non eis soluto, fed a quo; Tum denique quia pecunias restituti jubes pro indemnitate Secretariorum, quibus austerunt officia, ne careant re; & pretio, ut denotant verba illa pro castella pator, &c. que important securitatem, & exitationem damnii, l. si debitor meos ff. de judic. Bertazzoli. claus. 4. gl. 25. n. 1. que ratio cum aquē militet prius, qui emerunt at donataris, ac ab aliis, vel at Dataria, operatus identitatem in singulis coram l. illud ff. ad. Aquil. cum concordantibus apud Barbol. axiam. 197. n. 2. & 4.

10 Accedit ratio bona fidei, & publici commercii; nam cum officiorum resignations hanc auctoritatem Papae, abique illa inquisitione titul, quem in officio habebat resignans, & non solvuntur resignanti pretium, nisi postquam per attestationem Ministri à Papa deputati, confitit de libera resignatione, nulla ratio patitur, quod sub ista communis con-

fuetudine, ac publica credulitate, resignatarii remaneant decepti, & absque ulla eorum culpa sentiant iacturam proprii patrimonii. Hoc enim est facere stragam innumerabilem resignationem, tam in ipsis, quam in aliis officiis, & depauperare familias, & fulcire infinitas litas, ad quæ mala collenda legum latores voluerunt subfinceti actum, qui alias de rigore non subsisteret, l. justo errore, ubi notat Cafren. n. 3. ff. de Usacion. Rota coram Achil. decif. 4. de Conf. coram Buratt. dec. 735. nu. 10. & in Ravenn. Bonorum 7. Junii 1666. coram Eminentiss. Carpino.

Et cum Summi Pontifices retrodictis temporibus confuerint Officia donare, tam familiaribus, quam gentibus suis, qui deinde recepto pretio ea resignant auctoritate Patria, ut notum est, & tenuant Cracian. de Societ. Offic. cap. 2. n. 14. & pluribus sequentibus. Illud tristis. D. de Luca de Regal. dicit. 2. n. 11. Donec prodeat Constitutione, qua Summi Pontificis id sibi licet non permittant, non eis cur ista conuictu donandi, & subiecte Donatariorum resignationes dannentur, multando innocentes resignantios amissiones integrè ferè patrimonii. Nihil enim peccavit antiquis, que præsentis legis infia, pristinam sequuta est observatione, nos monit Juttianus in l. iubemus in fin. C. de Tissam.

Verum ultra pretium ab unoquaque Secretario solutum, restituendum est etiam augmennum, quod medio tempore acrevit, & publicè currebat tempore suppressionis, duplicitatione.

Altera quia justum pretium non ex præterita venditione, sed ex prætentis assumptione desumitur, cum prima rerum, quæ non sunt taxata, varientur ex tempore l. 2. § sed ex aliis ff. de jur. fisc. l. ad restitendum C. de restit. vendit. gl. 2. final. in l. 2. C. de patrib. qui filii suos diximus. Gutierr. prædict. quest. lib. 2. quest. 178. num. 8. Peregrin. de Jur. fisc. lib. 6. tit. 4. num. 8. qua ratione in propria materia assentandi valorem Officiorum utuntur Calrent. in l. omn. modo 6. Impaturi num. 4. C. de inoff. Testam. Affidit. in l. p. tera ducatu. num. 34. de probib. feud. alienat. per Frederic. Roland. conf. 1. num. 1. lib. 2. Valaf. in præs. partit. cap. 13. num. 71. Giurb. ad consuetud. Meflan. cap. 1. gl. 2. num. 115. Fagnan. in cap. ex epistole nu. 11. Et seqq. de probab. Rot. decif. 197. num. 3. 5. 6. & 18. part. 15. recentior.

Altera quia augmentum pretii sicuti, & diminutio spe-
cias ad Dominum l. 1. C. de perit. et vend. l. fin. ff. ad leg. falcid. Thefaur. dec. 140. in fine, dicens se credere hanc propositionem, & quod resularet maxima iniquitas flauento contra iura de periculo, & commodo rei venditæ loquentia, Rot. dicit. 197. n. 4. part. 5. rec.

Non oblitus Constitutiones Innocentii VIII. & B. Pi V. mandantes in capu suppressionis restituī Secretariis pecunias per eos solutas.

Quia id intelligitur demonstrative, non taxative, scilicet ad ostendendum non posse illis restituī minus, Gabr. conf. 4. n. 5. & duobus seq. lib. 2. Et Cum dicta Constitutiones emanaverint in favorem, & majorē cautelem Secretariorum non posint in eorum odium retorqueri, ad celebrē Text. in l. ha. saluberrima C. de Prepost. agent. in Reb. lib. 12. quod argumentum nominatum uitur Fagnan. in cap. ex epistole n. 10. de prob.

Emanarunt sane dictæ Constitutiones Innocentiana, & Piana ad privilegiandum, & favoribus prosequendum Secretarios, ut ex carum contextu patet, & versus sensu verborum in eis appositorum, super restitutio pecuniarum, est, quod ad alliciendos homines, ut pecunias suas tradenter Camera pro emendis istis Officis difficillimis illis temporibus, quibus nesciebantur futuri eventus Camera, & incerta mens successorum Pontificum, Innocentius, & Plus, pro majori Secretariorum cautele obligarunt Camera ad restituendum Secretariis pecunias solutas, si Officia revocarentur, aut supplerentur ex fado Romani Pontificis ut evenire poterat, non quod in illis verbis reservaverint Camera, ex pacto, facultatem revocandi, vel supprimendi Officia, sed multò minus non reddendi iustum pretium, quale est currētē tempore suppressionis per predicta. Nam facere ex pacto opportunum facere ex fado. Dec. in l. fin. num. 12. C. de pat. ibi: Nota quod patrum distinguuntur à fado, & fieri bius occipitur pro eo, quod fieri omnino de fado, & contra fadum, sed pacto intervenient aliud videbatur quia patrum debet regulariter servari, & bene in proposito ratificari Fagnan. in dicit. cap. ex epistole n. 10. 14. & 15. de Probatione.

Rufus dictæ Constitutiones intelligendæ sunt, rebus sic stantibus, nempe quatenus Officiorum valor medio tem-

pore inter emptionem, & suppressionem non fuisset mutatus, Crav. conf. 9. n. 4. Fagnan. in dict. cap. ex epistole n. 14. & 15. Mandol. loquens de Officiis missis Sancti Petri conf. 90. n. 8. advertens Officia Romanae Curiae in dies crescente, & decrecente, tam quad redditus, quā quod premium, & plura in comprobationem videri possunt apud Calant. conf. 44. n. 3. & seq.

21 Non oblitus etiam prætextus publicæ utilitatis, quia Princeps posset huic configurare alio modo, quā latoendo jura saltem ex contractu fecam gesto, quantum Rot. dec. 4. n. 14. & 15. part. 8. recent. Fagnan. in dict. cap. ex epistole n. 35. de probatione.

Præterea est possum Princeps, & propter publicam necessitatē, vel utilitatem revocare officia ex causa onerosa concessa, tenetur tamen solvere possessoribus iustum eorum premium, Pinel. in rubric. C. de boni-mater. cap. 2. n. 4. Matrill. de Magistr. lib. 1. cap. 1. num. 38. Suarez alleg. 16. n. 1. verbi igitur causa, Cravet. loquens de officio Secretariatus a Rego Galliarum dato in foliūt conf. 93. num. 7. & 8. Noguerol. alleg. 5. num. 36. Roland. conf. 71. n. 10. & tribus legib. 3. Cancer. var. resol. p. 3. cap. 2. n. 8. Petri de Princ. post. c. 32. q. 6. n. 49. pag. mibi 19. Gratiā. dicit. 91. n. 13. 19. & data instantia in contrarium locum non habet argumentum à 26 pari glo. in l. Creditor. verb. venditio ff. de nov. oper. nuncl. Et in can. scut. cau. 1. q. 1. Cur. Sen. conf. 10. n. 3. Greg. Lop. in 1. 19. tit. 8. p. 5. n. 5.

Verum è controbservantia est indubitate pro restitutio-
tione pretii currentis. Habemus enim quod sancta mem-
Clemens Qdatus in suppressione officii Custodiū generalis
Carcerum Status Ecclesiastici, licet ad eam motus fuerit
ex causa publicæ honestatis, & utilitatis, tamens officiali,
ultra premium ab eo solutum Camera, erogari per Came-
ram justi scuta duo milia ratione lucrorum, quæ officia-
lis scisit officio non suppremit.

Et fandū men Alexander Septimus, dum in suppressione locorum montis vacabiliū, restitut. scuta 150. pro unicū Urbis ornatū dirūtū domunculas lignicas, quas in pu-
blica Platea Canonici S. Matris ad Martyres, vulgo della Ronda, ex gratia concessionē Sixti Quinti, ad merum lucrum confrixerunt, ut minus quam fieri posset
detrimentum ex hujusmodi demolitione Canonici tunc vi-
ventes patenter, concessit illis fructus unius Canoniciatus
in dicta Ecclesia vacantis inter ipsos, donec viverent, di-
stribuēbant in rationem 15. & etiam 20. siue refuta-
bant inutilitatem contractus, quia ubi premium est taxatum
a lege non habet latitudinem, sed debet servari præcisiō,
alioquin contractus pro majori pretio initus est inutilis,
quia contra legem, secus ubi premium non est a lege taxa-
tum, sed arbitrari, ut diffingit idem Capyc. n. 108. &
115. Premium autem istorum Secretariarum, scuti, &
caterorum officiorum Romanæ Curiae, est, & semper fuit
arbitrarium, tam inter privatos, quam inter hos, & Princeps,
qui semper illa vendidit prætiori majori, prout tem-
pore venditionis currit, Ergo decisio Capyc. retorquetur
contra Cameram.

Fundatum non habet prætentia observantia Camerale in suppressionibus officiorum, non restituēti premium, nam in suppressione Collegii Notariorum Tribunali Camerale non poterat considerari premium currentis dictorum officiorum, eo quia cum dicta officia non essent uniformia in fructu, ita etiam non erant in pretio, nam ex avviamientis majoribus, vel minoribus, & ex protocollis, & scripturis paucioribus, vel pluribus, majoris, vel minoris ponderis, in unoquaque Officio existentibus, unumquodque eorum habeat particularē premium, siue non erat verum dicere, quod unum, & idem premium est uniforme, & currente. Ideoque necesse fuit configurare ad restitutio-
nem ex singulis Notariis factam in acquisitione officiorum. Idemque dicendum est de Officiis Secretariorum Montium, quibus cum inter ipsa & predicta different in redditibus iusta major, vel minorem montium quantitatē, quia sub dictis officiis continebantur, uniforme premium statui non potuit. Officia autem Secretariatum erant ejusdem redditus, & prærogativa, siue premium fortebantur in publico commercio.

Minus deduci potest observantia ex suppressione quo-
randam officiorum Capellæ Pontificiz; quia huc huius
Camera non probavit, ex quā siue sufficiēt empta à po-
sessoribus, ut dignoscit possit, an idem, vel majus pre-
mium restituir. Præterea illa officia siue erant exequi
redditus, & requirebant servitum personale in Capella,
præstandam à personis infimis conditionis, ut est in Curia notum, ita non currabant in platea, & in publico commercio, siue officia Secretariatum, & consequen-
tia fortiora in publico commercio.

Card. de Luc. de Offic. Venal. &c.

ter non erat dare in illis pretium currens distinctum à pre-
tio foliato, sicuti in istis.

Deduci tandem non potest ex extinctione locorum mon-
tium non vacabilium.

Quia Camera illa erigit pretio scutorum 100. pro quolibet, & expensi referat sibi facultatem ea extinguendi eodem pretio; Et post primam erectionem, & venditionem, Camera ea successivè non vendit majori pretio, quia cum non vident, non revertuntur ad Cameram, sicut Camera in eis non approbat mutationem, & augmentum va-
loris de foliis prima vice ad currens tempore extinc-
tionis, ut contingit in officiis, & locis montium vaca-
bilibus. Ideo flante diversitate rationis, non licet argue-
re de illis ad huc, nam diversitas rationis diversitatem ju-
ris inducit, l. fin. ff. de r. mpt. Surd. conf. 67. n. 19. & data
instantia in contrarium locum non habet argumentum à 26
pari glo. in l. Creditor. verb. venditio ff. de nov. oper. nuncl.
Et in can. scut. cau. 1. q. 1. Cur. Sen. conf. 10. n. 3. Greg. Lop. in
1. 19. tit. 8. p. 5. n. 5.

Verum è controbservantia est indubitate pro restitu-
tione pretii currentis. Habemus enim quod sancta mem-
Clemens Qdatus in suppressione officii Custodiū generalis
Carcerum Status Ecclesiastici, licet ad eam motus fuerit
ex causa publicæ honestatis, & utilitatis, tamens officiali,
ultra premium ab eo solutum Camera, erogari per Came-
ram justi scuta duo milia ratione lucrorum, quæ officia-
lis scisit officio non suppremit.

Idemque Alexander Septimus, dum ad publicum Urbis

ornatum dirūtū domunculas lignicas, quas in pu-
blica Platea Canonici S. Matris ad Martyres, vulgo della Ronda,
ex gratia concessionē Sixti Quinti, ad merum lucrum confrixerunt, ut ex brevi sub datum 27. Aprilis 1663. Et si hoc fecit Summus illi Pontifex, dum revocavit concessionē mere gratias, in casu, quod aderat præcīa ne-
cessitas distringit domunculas, dato quod in dicta Platea publicus ornatus fieri debet; Videant R.R.P.P. quid age-
re conveniat in revocatione officiorum acquisitorum per
viam contractus onerosi, quando nulla videbatur specialis
urgentia supprimendi tantum officia Secretariatum, ut
Princeps serio subveniretur, nam pluribus modis idem
poterat, quibus omnes de populo, in sequum est, ad
id concurrent, non autem soli nostri Officiales, tanta
coram patrimonio jactura.

Nec dicunt Domini Camerales præfatos Pontifices

fuisse motos ex æquitate, quia ultra quod de jure aliter fieri non poterat, non respondere sufficit observantia, & confundatē in summorum Pontificum esse utendi exequi-
tate, & non rigore in restituendo premium officiorum, seu
regalium per eos suppremitum, idque summa ratione rece-
runt, quia præcipuum Princeps est exequitatem p̄ oculis
habere, rigore juris omisso, Menoch. conf. 202. & conf. 606.
urobiisque num. 18.

Officium emptum per Equitem Accijsolum ab Eminen-
tissimo Cardinali Chisio anno 1670. non debet diverso ju-
re censeri ab aliis, licet fieri tantum signata, & non ex-
pedita supplicatione.

Quia cum inter ipsum, & dictum Eminensissimum in-
tercederit solutio pretii, & respectiva contentia, ac pa-
tientia, quæ in corporibus habet vim traditionis, &
subfecuta fuerit effectiva perceptio emolumentorum of-
ficii quilibet mente, negari non potest, quin idem Do-
minus Accijsolum efficiat Dominus, aut fatem pos-
sessor officii, abque alia literarum expeditione, Contrad.
videndum in l. unica limit. 2. §. 8. num. 46. & in ibus sequen-
tibus C. si de moment. possit. pag. mibi 257. Salpadi. in Laby-
rint. Credit. partit. videndum part. 1. cap. 35. num. 68. & duo-
bus sequentibus, ubi ad rem nostram ponderat licentiam
generalem, & praembulam alienandi officia, datam à
Papa in illorum erectione, ex qua perficit substantia
venditionis, illa vero licentia particularis, est quid ex-
trinsecum, & accidentale, & dicitur licentia necessaria,
quia à Princeps denegari non potest, & idem interim ven-
ditio valida est, & perfecta, Rot. dec. 764. n. 2. & 3. par. 2.

H. 2. rec.

recent: & dec. 284. n. 12. par. 5. & dec. 114. num. 3: & seqg-
post Merlin. de pignor. & decisi. 303. nu. 7. par. 15. In qui-
bus firmatur Dominium, & possestionem officii acquiri,
absque expeditione litterarum, que de stylo nunquam ne-
gatur: (& tamen in praesenti negata fuit:) & folium re-
quiritur, ut Papa sciat per cuius mortem officium vacet,
neque contrarium in substantiam firmant aliae decisiones
relatae per Illustrissimum D. de Luca dicit. 16. de regal. ut
ex eorum lectura videre est.

Et cum Constitutione Beati Pii Quinti mandet restituimus illis, qui officia erunt, ac non habuerunt comprehendit aequaliter eos, qui litteras expeditiverunt, ac eos qui non expediverunt; quatenus enim ita de toto rigore dicit non possent aequaliter officia dominum, eo quod non habent titulum a Princeps, & sic non comprehendunt sub verbis omnis, certe comprehendunt sub verbo, babuisse, & hoc sequens.

sub quo veniunt etiam illi, qui nondam detentacionem, & facti insensitatem habent, cum dicatur in l. *stipulatio* ff. 33. b. hoc quoque ff. de verb. oblig. duplicitur accipitur, non habens, & cum dictum, qui rei Dominus est, & cum, qui Dominus quidem non est, sed teneat, & in l. *It apud 143.* ff. de verb. signif. *It apud se quis habeve ridetur, de quo habet actionem, habebut enim, quid per te poset in l. 1.* & quod autem in l. ff. de vi, & vi armat, quod autem ad *Pretor* quecumque habebit, sc. accipimus, ut omnes res continentur, non solam, que propter ipsius Principis suavitatem, verum etiam, que apud eum deposita, guarinque usum, vel usum fructum habuit, & confonit l. *rem 52.* ff. de accip. rer. domini. Rota dec. 358. nu. 1. & seqq. post Cen. de cen.

Igitur, cum D. Acciajoli possideret, aut saltem detinere, Officium, & pro hac professoione, iei deuentio etrogafet facta 22000-nemo negabit eum comprehendere sub Constitutione Beati Pii Quinti, mandante restituì integrè, & absque diminutio[n]e pecunias illis, quos Officia nedum emisse, sed & babu[n]e confisterit.

Facilius haec omnia procedebant in admittenda inferiori expeditione refacionis, dum nec h[ab]ebat adiutorios

Sub quo verbo habuisse comprehenderetur, etiam absque actuali Officij posse, sed ex iusta actione ad illud, ut in d. l. *Id apud ff. de verb. signif.* & *I. Rem. ff. de acquir. ver. domin.* quam fave actionem ad Officium Secretariatus habebat tempore suppressionis, & ante dictus Dominus Acaciojolas, tam contra D. Card. Chiffi, ut confusum praefatam expeditionem, prot in apocpha se quandocunque praefatrum promiserat, quam contra Principem, ut re-significationem omni tempore admitteret, quia ad id Innocentius Octavus sub fid. Romani Pontificis f. & Successores suos, pacto cum Secretariis inito, obtinixerat in Bulla erectionis.

ri expeditione refignationis, dum nec levis adesse poterat suspicionis fraudis, quia omnia gesta erat tempore habili, etiam ab annis 7. solutum fuerat. Refignatio premium in summa feitorum 22000. & ab annis tribus signata. Suplicatio, prout hanc circumstantiam antecedentes solutio-nis considerat Anchal *dicto cons. 28. n. 4. vers. Item jam erat dicta pecunia soluta*, & malum ad hoc propositum urgenter firmata per Felin, in cap. *presentia num. 36. vers. 5d* non sine scrupulis de probat. Paris. *conf. 13. n. 73. lib. 1. Jo. Franc. de Pont. cons. 214. n. 4. lib. 2.*

Quare, cum expeditio effex præmissis de Jure debita, & tamen denegata, habenda est, in odium Cameræ de-

Verum quando præmissa deficerent, adhuc in tuto ver-
samur. Nam super hujusmodi Officii resignatione por-
taa fuerat anno 1675, supplicatio san. mem. Clementi X.
& per eum signata in perlonam, & ad favorem Eminen-
tissimi D. mei Cardinalis Accioli. Placuit enim D. Equi-
tus illud ponere in capite non suo, sed dicti Eminentissimi,
que supplicatio fex signata, licet remanerit in manibus
Domini Dructo ministeri, & officialiis a Papa deputati super
expeditione hujusmodi supplicationum, abique ex quod
fuerit processum ad registrationem, alioquin actus concer-
nentes, non substantiam, sed probationem, & execu-
tionem gratia, inde tamen non tequitor, quin dictus Eminentissimus
resignatorius non sit quod papam confendens
gantist, pro facta, Cell. decr. 159. n. 16. & descr. 17. n. 2. & n. 3.
Quod Officium resignatum ab Eminentissimo Chifa 43
Illustriss. D. Cursio, preto scute 2300. ultra obligatio-
nem ex pœna dicta Constitutione Piana, quia tenetur Ca-
mera refutare singulis Secretariis pecunias per eos folu-
tas, five ipsi Camera, five Resignantibus, accedit ejusdem
Illustrissimi D. Cursio bona fides, dum Camla difficulta
in Congregatione, an resignatio esse admittenda proper
imminente suppunctione Collegii, & prætentendit
Cameralias non nisi admitti, nisi cum clausula: Circa
approbatione preti, fuit resolutum esse admittendam sim-
pliciter, prout admissa fuit, nec alias Resignatarius pre-
mium sollegerit, quia ordinem fecerat de voluntate illi, qui
Officium libera & absoluca voluntate suæ fuit.

Secretarius fecit alii, quia gratia lata signatura Papae perficit Littere, de re benef. lib. 1. quo. 37. - 34. *Caſſid. decr.* nu. 2. & de caſis posſet. & propriet. Zarat. decr. 34. n. 27. & si moritur Paſtas post signatum ſupplicationem, antequam littera conſiderantur, gratia non expirat, Joan. Andreas in Proem. 6. *Decret.* n. 9. & 10. *Gonzal. ad reg. 7. glōſſ.* 12. n. 44. & diuſo. *Equeſt. adverſorius* nu. 48. & ideo emanante regulaſ Cancellariae de expedienti litteris in forma
conveniente, non in qua non in quod. Papam clementem
Oſtium liberet, & abſque illa conditione refignaret, unde duplex ad illius favorem infuriat ratio, altera ne de-
cipiatuſ ſub fide Congregationis, & Principis, Parif. conf.
68. num. 171. lib. 4. Sard. conf. 298. nu. 22. Merlin. Pign.
conf. 53. num. 10. & 11. p. 1. Altera, ne cum ipſe conſer-
verat contracuituſ liber, habeat contracuituſ vinculatum,
contra ſum conſenſum, quem aliam non dedidit, & fine
conſenſu contra factus conſiderare non potest, tanquam corpus
fine anima. Seraph. decr. 8.8. z. 1.

ratione congruit super gratiis concessis per Pontifices antecessores , prout per duos menses ante suppressionem fuit a D. Equite pep̄ institutum pro ulteriori expeditione , cum voca app̄llat Illustrissimum D. Prodatarium , tum supplici Ibello apud Sanctissimum , & per Sanctitatem Suam remisso ad Congregationem tunc deputatum , in cuius locum successit Sacra Rota , cùm Sanctissimus ei committerit in Bulle suppressionis cognitionem prætensionum omnium , & singulorum interesse habentium .

Et fand expeditio dicitur S. illius.

Item etiam de rebus ecclesiasticis in forma
linea prima , Seraph. decr. 848. n. 4.

Ideo restituſio pretii pro hoc Officio regulanda est iuxta 44
fenum Illustris. de Luca , qui ut eſt rectus Veritatis , &
Justitiae Cultor , in suo Discurſo de supprimendo Secreta-
riorum Collegio incipiebat . Quoniam abſque dub. 1. ſ. famili.
loquens ea refiaginatio dignam proutile tentantiam ,
dicens , quod Dataria non debet admittere , alias falleret
publicam fidem , & effet in dolo , decipiendo Empremon ,
quodque de Justitia fe conſtitueret in obligatione reficien-
di illud plus .

Et tane officia dicta Supplicationis non potuit abs-
cere iustitiae, meo judicio, impugnari, vel retardari,
sunt praetextu, quod Collegium esset de proximo suppri-
mendum quia adhuc erat in suo efe, & substantia, & im-
minens privatio non impeditabat interim effectus Domini
etiam plus.

Romanà pretii Secretariatum Apostolicorum. 117

statuendum in senibus, qui non alia ratione arceri possent
missus ad resignandum suum Secretariatum sub san. mein.
Alexandro Septimo.

45 a resignando, quam verimus, & de brevi oventura mortis; Parificantur enim Sene, & Infirmi, c. Quoniam de lit. non confit. & Statutum loquens de Infimo, verificatur in Sene, denotat Abbas in cap. magna nu. 9, de vot. & sic hoc in Resignationibus, multò magis in Supplicatione, cum ista proveniat à facto Principi, qui cum in contractibus utatur jure privati, non videtur posse facto suo voluntario a terra praecidūm afferre.

Unde stylus, qui in contrarium per Camerale assertur, 47 non subsufficit in calu supplicationis; Imo quod Officia Secretariorum, nec in calu resignations, & merito cum ipsi habeant in erectione Collegii paucum cum Summo Pontifice intituti, cui non potuit, ex post, modus, aut conditio adduci, ut de Collegio Militum Sancti Petri diebar Mandos; conf. 90. nu. 5. vers. Nec Camera, & generaliter

Accedit obseruancia, nam in suppressione locorum Montium vacabilium, premium reiilitum fuit pariformiter Juvenibus, ac Senibus, & Dominicus Jacobatus, licet esset Senex supra septuaginta annos, fuit ad- Mantica de tac. lib. 13. tit. 40. n. 9. & 10.
Quare, &c.

E. FANTINELLUS *Advocatus*:

**ROMANA PRETII SECRETARIATUUM
A P O S T O L I C O R U M .
Q U A R T A J U R I S .**

Q U A R T A J U R I S

H. M. M. A. R. L. U. M.

- 1 **S**umma scut. 62400. auri, quæ jubetur restituui per Constitutionem Innocentii Octavi in casu supprematis, non sicut ipso taxativè, sed demonstrativò, & num. 16.
 2 **P**retium auctum, ipsique Datariae per Secretarios personatum, restituentum erat, etiam in terminis Constitutionis Innocentii, quatenus supprimenterunt, & num. 3.
 4 **B**eatius Pius V. voluit ampliore obligationem restituolnisi etiam respectu pretii resgnabilis exhibuisti.
 5 **O**bligavit Cameram ad restituendum magis pretium, ratione Officij Cardinals Medicet, dum, in casu observantie, iusse restituui pretium a cum domini, & interesse.
 6 **D**amna, & interesse eo magis debentur, si fuerint praetio in obligatione deducia.
 7 **V**erba emisse, & habuisti non fuerint in casu, de quo agitur, accepta pro finioribus.
 8 **V**erbum habuisse non verificatur duxit in duobus officiis possum per Hospitalis S. Spiritus, & Capitulum S. Eusebii, sed etiam in aliis acquisitionibus,
 9 **C**omprehendit omnino acquirendi modum.
 10 **V**erbum restituere significat propriè atque dare, & solvere.
 11 **V**erba Secretarii tunc viventibus referuntur ad Secretarios viventes de tempore supprematis.
 12 **R**esgnatarius, qui dicitur habere officium à Papa, manifeste deciperetur, nisi integrum pretium ab ipso recuperaret.
 13 **S**cientia, & factum ministri dicitur scientia, & factum Principis.
 14 **S**olidum, quod debet attendi, desumitur ex ultimis admissibus.
 15 **N**on est recurrendum pro observantia ad Nationes finitimas, quando plura in contrarium vigent exempla in proprio Principatu.
 16 **P**rincess auferens à subditis officia, etiam ex causa publice utilitatis, tenetur refundere pretium.
 17 **L**ex non dicitur generalis, quando percuit aliquos tantum.
 18 **F**ilicus in casu evitacionis non tenetur nisi ad similem.
 20 **E**s istam obligatus ad damna, & interesse, quæ dicuntur inter esse invrisuscum illius similem.
 21 **P**retium curvens de tempore supprematis est restituentum, habito refectu ad observantiam.

R. P. R Estitutio pretii per singulos Secretarios ex-
bursati in acquisitione Officii , five Data-
riæ , five alias Resignantibus , videtur extra controver-
siam , quia sunt nimis clara verba Bilitate Beati Pii Quin-
ti , Volentes , & Statuentes , Eccl. Collegium ipsum supponi
non posse , nisi restringit prius realiter , & cum effectu sin-
gulis Secretariis tunc viventibus (ideit tempore supponen-
tis) integrè , & ab illa umbratione pecunii , pro quibus
eos Officia emisse , aut habuisse constituerit : Quod benè
agnolentes DD. Camerale , toto studio , cum ex-
traneis , & longè nimis mendicatis argumentis conan-
terunt mentem , & verba Beati Pontificis refringere ad
preatum foliatum Datariae , sed omnia ex nostris infor-
mantibus , jam datis , & infra deducendum penitus cor-
ruunt .

Gard. de Luca de offic. venal. &c.

disposuisse de Officio vacato per obitum Marcelli Augustini favore Cardinalis de Medicis, à quo receperat scuta 5500. commendata prompta Secretariorum voluntate, qui exhibuerunt dictas pecunias præfato Cardinali persolvere, dedit eisdem Secretariis in solutum, pro eadem summa scutorum 5500. primum ex dictis Officiis per decessum vacaturum, cum facultate illud vendendi pro pretio tunc reperiibili, etiam si dictam summam 5500. scutorum in pars, seu magna summa excederet, at quia evenire poterat, quod procedente tempore super præfatis molestare, volens propterea Beatus illius omnimode indemnitate proficeret, ita disposerit. Et si dictum Collegium super premisa, aut corum aliquo turbabatur, quo modo, aut premissa in toto, vel in parte conquisi non posset, tunc, & eo casu Cameram prædictam ad solvendum cum effectu dictam summam 5500. scutorum, una cum dannis, & intercessione pannis, teneri, & ad id candom Cameram, & omniam illius bona efficaciter obligata esse volumus, &c. ut in Motu proprio sub littera G. Ecce ergo quod Papa non se restrinxit ad solam restitutioem scutorum 5500. pretii soluti à Secretariis, ut supponit Domini Camerale, sed aperiisse voluit, quod Camera tenuerit refundere, etiam magis pretium, quo Collegium potuisse dictum Officium venderet, contentum in dicta promissione dannorum, & intercessione. I. si traditum 4. C. de ad. empti. præfertim quia fuerunt praecise in obligatione deducta ad tradita per Rotam coram bon. mem. Celsi decr. 290. num. 2. & 3. & decr. 319. num. 2. & seqq.

Hinc, ut dixi, fortiter hoc motivum retrahetur contra Cameram, si enim Papa adeo accurate, & religiosamente restitutioem, etiam majoris pretii in dicto scuto, eo fortius id affirmandum venit in casu suppressionis Collegii. Cui successore providendo in eadem Bulla declaravit se velle majoribus gratis Secretarios protegat, indeque iustit Collegium supprimi non posse, nisi Secretariis tunc viventibus restitutis integrè pecunias, pro quibus eos officia emisse, aut habuisse constiteret.

Secunda ponderatio, quod d. verbum seu habuisse, sit synonymum, & significet idem, quod verbum emisse, in sequenti non posset referri ad officia, habita per resignationem, non videtur subfistere, quatenus enim ad hoc expenduntur verba prolatae circa dictum primum Officium vacaturum ibi: *Credentes illius venditionem, ac dispositio nem ad Nos spectare: & ibi: Contulimus, concessimus, &c.* haec predicantur de solo dicto Officio conceculo Cardinali de Medicis, & ideo nil mirum, si uti synonyma accipiuntur. At verbum habuisse, discretive adjectum post verbum emisse, in casu suppressionis, ut generale, & aptum de sui natura comprehendere omnem modum, quo Secretarii, de tempore suppressionis viventes, officia acquirere poterunt, non potest, nec debet restringi ad simpli calem collationis, & empionis factæ à Dataria, alias violaret vera illius significatio, & sensus litteræ, ac cum istis extraneis interpretationibas totaliter remaneret destruenda mens, & voluntas Pontificis concedentis, quod esset absurdum, præfertim quia subiecta materia necessario id suadet, cum ista Officia de sui nature essent ad numerum ipsorum Officiorum resignabili, & semper maior illorum pars, etiam tempore Beati Pii, possiderent Officia mediante resignatione, indeque dum Papa omnibus restitutis justis pretiis, quo eos Officia emisse, aut habuisse constiteret, remanet indubitatum, quod ei restituendum primum scutorum scutis, ut latius probavi in informatione.

Minus relevat, quod Papa natus fuerit dicto verbo, habuisse, ut comprehendere Officia per Paulum Tertium, & Pium Quartum in perpetuum concessa Archibispalicii Sancti Spiritus, & Ecclesie Sancti Eustachii, mediante permutatione aliorum bonorum. Primo, quia si, ut prætendit Camera, dicta Officia ex causa dictæ perpetuitatis fuerint jam valutata in summa certa, & determinata, nullatenus erat in casu suppressionis necessaria dispositio Bullæ Planae, semper enim suffit restitutio primum præfixum, indeque Papa nullum respectum ad hæc Officia habere poruit. Secundò, quia Beatus Pontifex claram locutus iuit de Officioribus tempore suppressionis viventibus ibi: *nisi restitutis singulis Secretariis tunc viventibus integrè pecunias, pro quibus eos Officia emisse, aut habuisse constiterit.* Sicutque liquidum patet, voluisse assecutare, ut uniusquisque haberet primum, vel magis, vel minus, quo Officia emisset, vel habuisset, non autem reflexisse ad dicta loca Pla, quorum officiorum primum nec augeri, nec

minui poterat. Tertiò tandem, quia nescimus videre cur dictum verbum habuisse non debet etiam comprehendere scutum officii habiti à resignantibus, dum ex ejus generalitate, omnem modum acquirendi complectitur, & quod plus est, iste præcisus modus resignations erat frequenter in acquisitione hujusmodi Officiorum adhibitus, & à Bullæ Summorum Pontificum approbatus.

Tertia ponderatio facta circa verbum restitutis, quod non posset verificari respectu Camerae, qua non recipit primum scutum resignantibus, tollitur ex informatione q. quibus est scutum, ubi ex Testibus, & doctrinis punctualibus ostendit, verbum reddendi passim in jure recipere significacionem dandi, & solvendi, neque id impropiè, & per extentionem, quando ut in casu nostro dispositio B. Pii dirigitur in favorem Officiorum, quibus iubet restitutis pecunias per eos solvibilis resignantibus, non autem pecunias per Datarianas receptas, imo ex contextu iudicem Bullæ patet, quod B. Pius indistinctè adhibuit verbum restitutis, & verbum solvere, habito scutum respectu ad favorem recipere debentis, ut loquendo de Secretariis, qui nihil reperantur à Cardinali de Medicis, ibi quoniam Secretarii prædicti, & c. dicta 5500. scuta a prædicto Cardinali recepta restitutis se obtulerunt, & ibi propterea iidem, ut commodi pecunias dicto Cardinali, & c. restitutis recipere valent, &c. & loquendo de Camera, que recipere dictam summam, non utitur verbo, restitutis, sed verbo solvere ibi: Et si dictum Collegium, &c. turbabatur, eo casu Cameram prædictam ad solvendum dicta scuta 5500. &c. teneri, &c. ut in Motu proprio sub littera D. & G. Sicque evidenter convincitur, quod verbum restitutis, in casu suppressionis ad eodem Beato Pontifice repetitum favore Officium, qui recipere debentur primum, propriissime explet significatum solutionis integræ pretii per Cameram facienda, quod inquitur confermat, quia dum Papa se retulit ad tempus incertum suppressionis, quo verisimiliter valor officiorum erat variandus, impossibile sit, quod intellexerit de pretio per Datariam recepto, dum ob frequentem usum resignationum non erat mortaliter possibile, quod tempore suppressionis omnes reperirentur emisse à Dataria, & nihilominus voluit omnibus Secretariis tunc viventibus integrè restituti pecunias ab unoquoque illorum solutas in acquisitione Officii.

Absurdum insuper ponderatur in nostris informationibus, quod alias hæc Bulla Plana suffit penitus frustraria, si non comprehenderet primum scutum resignantibus, stat inconsumtum, nec evertitur ex eo, quod vigore Bullæ Innocentii Octavi fœta 62400. in erectione Officiorum erogata, suffit restituenda, quia jam ostendi iusta in *§. verum fallacia cum seqq.* hoc suppositum nullum habere fundamentum.

Prout firmum remanet alterum absurdum, quod iunctum scutum Dominorum Cameralium, primum suffit restituendum tribus tantum, aut quatuor Secretariis, qui tempore suppressionis reperti sunt immediatè emisse Officia à Dataria, nam illa verba Bullæ *nisi restitutis singulis Secretariis tunc viventibus integrè pecunias, pro quibus eos Officia emisse, aut habuisse constiterit, uti personalissima, & præcise designanta personas Secretariorum tunc viventium,* non possunt ad eorum Autores trahi, nil obstante, quod etiam dicatur, in Constitutione Innocentii Octavi legi dictum verbum *et*, ibi ad restituendum eis per dictam summam 62400. ducatorum per eos scutorum, nam ultra quod ibi non leguntur dicta verba tunc viventes, magis præcism personaliter denotantia, adiutavit, quod B. Pius loquuntur sibi non de summa certa, sed de pretio incerto, quod quique Secretarius vivens de tempore suppressionis erogasse constiterit, ideo eius dispositio est formaliter referibili ad eos tunc viventes, & ad totum primum per illos exburstum.

Lælio, & violatio publicæ fidei est evidentissima, dum enim, ex notoria præxi Officiorum Romana Curia, ipse Papa Officium in suis manibus liberè dimisum, confert novo Officiali, sciens istum solvere primum tali dimissioni, & resignanti, & quod plus est, hic novus Officialis, trahendo ordinem pro solutione pretii, ignorat prorsus, que si per fontem resignans, utique Officium ipsum recognoscit, & habere dicatur ab ipso Papa concedente, & ab eo in casu suppressionis primum debet recuperari, alias manifestè deciperetur; & esset in damno, ut in informatione *§. quam insuper veritatem cum seqq.* & fortius id procedere debet in nostris Officiis, quorum respectu habemus dictam promissioneum Beati Pii, quod in casu extinctionis

pele relata dispositione restituendi integrum primum à suis Officialibus solutum, debet interpretari, ut quam minus ledat dictum pactum, iterum dico, quod non subsistit, nam dictum pactum non fiat taxative favore Camerae, ut sola scuta 62. 00. restituere debeat, sed demonstrative, & favore Secretariorum appositam, ut non posset minus restituiri, & id est feclua Bulla Plana iemper fuisse indubitate restitutio majoris pretii, successivis temporibus Datariae soluti, ut supra probavi; Ergo, ut Bulla Plana, non sit fructuaria, perenne si debet operari restitutioem prebit, etiam resignantibus perfoluti.

Quamvis azatur de suppressione officiorum, que sunt de Regalibus Principiis, nihilominus, quandoque hic Principes auferunt talia officia, a subditis, etiam ex causa publica utilitas, tenuerit illis refundere primum & quivalent, ut in informatione *§. Non solum autem, & latius comprobant DD.* In jure scribentes in informationibus jaris jam datis, ubi etiam optimè firmatur non posse in presenti causa publicari terminos legis generalis, ex quo agitur de 18 ablatione officii, quod aliquos tantum, maximè dum Sanctorissimum, pro sua summa humanitate, declaravit suppressione officia ex auctoritate ordinaria, intra Juris limites inclusa, non autem ex potestate absoluta, & proinde huc Sac. Tribunal remisit decidendum quodnam primum per perfolutum.

Proinde non petimus à Camera solutionem pretii, nec uti ponamus, nec uti evictione dupli, vel tripli valoris officiorum, sed ad formam Bullæ Planae, dicimus quod dum Camera supprimit officia ad nostris principales pecunias, etiam plures perfolissemus majus primum, currrens tempore suppressionis.

Duo tamen placeat advenire in hoc puncto observantia; Alterum quod omnia exempla suppressionum ex adverso allata, quando juxta senum Camerae per impossibilitatem subliterent, non officient casu nostro, quod in creatione talium Officiorum adit, prout in nostris Officiis, pecularis promissio Papæ, quod in casu suppressionis restituendi integrum primum à singulis Officialibus tunc viventibus, in acquisitione Officiorum erogatum.

Alterum quod quamvis aliqua ex suppressionibus praedictis continent aliquod dubium, propter quod fuerit hestitutum, an est restituendum scutum primum receptum à Dataria, nihilominus fuit omnis controversia sublata ex ultima suppressione Officiorum Notariorum Camerae, facta anno 1672. à sancto mem. Clemente Decimo, per Dominos Camerale commissa, in cuius chirographo clavis litteris declaravit, ut Camera restitueret integrum primum, tam scutum Datariae, quam resignantibus, ex quo assiguum, quod in omnem casum, standum effecit huius solito, ultimo loco per Papam ordinato, & declaratoria præcedentum suppressionum, ut in punto Officiorum Noguerol. alleg. 5. num. 16. Ceterum habet dicuntur ex abundantia, quia nostris principalibus semper affilis predicta pecularis, & clarissima dispositio Bullæ Planae, quae tollit omnem difficultatem.

Exemplum Regis Christianissimi, qui in suppressione Officiorum similium, scutum restituì id, quod Camera Regie fuerat per solutum, poterat omitti, tum quia necessitatem, cuius natura fuit alia Officia, & an in creationibus illorum habent promissiones, approbationes, & privilegia Principis concedentis, prout habent nostra, tum etiam quia non sunt mendicanda exempla ab exercitariis nationibus, quando habemus legem claram jubentem restituendum primum à singulis Officialibus per solutum, & in Urbe appetunt plura exempla, præfertim ultimo loco observantia, quibus patet Sancum Sedem Apostolicam, & Nationum Regum, & Nationum Christianarum Matrem, & Magistrum, semper subditis suis in his suppressionibus Officiorum saltem primum ab eis exburstum restituiri, imo aequitatem, & urbanitatem, ut par est amplectendo, quandoque etiam majus primum currens superaddidisse.

Confiderato, quod inter Innocentium Octavum, & Secretarios in casu suppressionis fuerit initum pactum restituendi scuta 62400. quodque subinde Bulla Plana in fa-

ctu observata, quibus patet Sancum Sedem Apostolicam, & Marchionem Ruspolium, quos Camera licet in dubio, quod disputatur comprehensos, confutò tamen sub silentio transmisit, quia non habet quid congrue respondeat; Pro itis enim dictis Officialibus, nedum concurrunt Jura in communis pro aliis deducta, sed specialia fundamenta, ex quibus dictum primum illis veint omnino restitendum.

Quare, &c.

Gaspard Tuochus.

**ROMANA PRETII SECRETARIATUUM
A P O S T O L I C O R U M .
Q U I N T A J U R I S .
S U M M A R I U M .**

S U M M A R I U M.

- 1 Non est contra legem judicandum.
 2 Regnatarius non dicitur emere officium à regnante, sed illud habere à Papa, & n. 5.
 3 Verbum habere includit in se quicumque modum posse dñi, & n. 28.
 4 Verbum restitutis importat aliquando obligationem dñi & solvendi id, quod non fuit receptum, attentis causum circumstantiis.
 5 Regnatarius recognoscit in auditorem Pontificem.
 6 Scientia, & approbatio Pape inducitur ex scientia, & approbatione officialium.
 7 Dicitus singulus omnes comprehendit.
 8 Dominus dñe dñs liber consensu contractus gesto super re feudali, postea non valet sub praetextu sautorum iurium efficerre, quod contrahens effectus contractus frustiter.
 9 Papa donando officia, sicut tunc juris censor prius exigisse a donatario ille premium, illudque postea eisdem donatariis, mediante donatione, restituisse.
 10 Princeps de potestate ordinaria non potest, ex motivo publice causa, officium donatum admire donatario, nisi ei soluto preto, vel data equalis recompensa.
 11 Emens a donatario Princeps, si res ab eodem Princepe evincatur, habet contra ipsius Cameram actionem ad premium.
 12 Princeps auferens rem aliquid, publica urgente necessitate, vel utilitate, tenetur solvere iustum, & integrum premium.
 13 Iustum premium constitutur ex presenti estimatione, non ex antiquo contradic.
 14 Etiam agatur de pretio rei per Principem adempta, ex causa publica.
 15 Et: quamvis directum ejusdem rei dominum resipiat penes Principem, solumque dominum utile admiratur.
 16 Princeps auferens subditores suas per legem universalem, non tenetur ad pretios restitucionem.
 17 Contraria tamen opinio à pluribus magni nominiis DD. amplexa reperitur.
 18 Lex univocalis est ea, que de fuit natura omnes comprehendit.
 19 Lex, que ferit certas, & determinatas personas, non dicitur universalis, uic liberat Principem à iusta pretio restitutio.
 20 Privilegium, & favor debet privilegiato aliquid adscribere, non autem quidquam de ipsis iuribus detrahere.
 21 Gratia Principis non est sensu stricto interpretanda.
 22 Argumentum de jumento ex discreto modo loquendi, cest quoties omnium supplicatur à iure.
 23 In dubio est contra Fiscum pronunciandum.
 24 Principis resolutio, post maturam discussionem, est servanda pro lege.
 25 Summa Principis laus est submittere legibus Principatum.
 26 Verba legislatoris indicantia pietatem, & munificientiam legis vigorem non tollunt.
 27 Observantia, que non sit in casu preciso, non est allegabilis.
 28 Gratia per Papam signata est quod substantiam perfecta, etiam non fuerit deventum ad ultiores formalitates.
 29 Preamble obligatio Principis de prestanto consensu officii, quod per simplicem illius petitionem habeatur pro prestat, quoniam expeditum impedita non fuerit ex culpa, vel incapacitate petentis.
 30 Dispositio in mente retenta, nec adhuc ad actum perduta, nihil ponit in esse.
 31 Padua sunt servanda, quorum contemplatione aliquis contraxit, alias non contracturus.
 32 Petitione resignationis, que praefecti indemnitudinem petentis, non continet fraudem, sed prudens consilium, & num. 34.
 33 Mala fides, ex supervenientia notitia, non inducitur in eo, qui prosequitur instantiam inceptam cum bo-

Nec propria indoles, & naturalis significatio illius verbi
restitutis destruit nostram intentionem, adeo solidè funda-
tam.

Romana pretii Secretariatum Apostolicorum. 121

tam; illa enim in iure est indifferens ad plura, & quod bene importat obligationem dandi, & solvendi etiam, id quod non sicut receptum, juxta casum circumstantias per Text. in Iurisperb redendi 94. ff. de verbis. Signific. b. breves meus 9. ff. de lega gl. in l. 1. vers. hoc interdum videtur, quorum legatos, & gl. pars ibidem verbis refutatur, ubi etiam Bartoli, n. 5. jafon in rubr. ff. solut. matrim. n. 20. vers. quia verbum, Cagnoli in Iurisperb. num. 9. C. de adempt. Ruini confl. 19. 7. n. in fin. lib. I. Socrin. Sen. conf. q. num. 21. & 22. lib. 4. Gratian. discept. I. 30. n. 1. & seqq. decip. March. 147. n. 6. Altograd. consil. 30. num. 5. lib. 2. Alciat. consil. 18. num. 15. lib. 9. Capyc. Latt. consult. 2. num. 46. lib. 1. quod vero circumstantia causas nostris inuidant idem importare hic verbum restitutus, ac verbum solitus, confitat prædictis dum Pontifex non se restrinxit ad id quod Camera acceptit; sed mandat restitu omne id, quod officiales pro habentibus officiis erogaverint, quod non impleretur, si folveretur solum id, quod à Camera sicut receptum, & non id plus, quod officiales solvent resignantibus.

Pontifex voluerit confulere indemnitatí omnium, qui de tempore suppressionis officia mediante prelio habere reperirent, ut ostendunt illa verba singulis Secretariis tunc viventibus utique factendum est, quod comprehendenter qualiter eos, qui non folverunt pretium Camera, sed alii resignantibus, alias non confuluerint omnibus, sed minori illorum parti, quales sunt illi, qui immediate a Camera emerunt.

Tertiò, quia explicando verbum restituere, juxta sententiam DD. Cameralium, sequestrer maximum absurdum, scilicet, quod illi, qui officia habuerunt mediante resignatione, nihil penitus consequi deberent de pretio de eis foluto resignantibus, quia ipsi verè nihil folverunt Datariae, & sic Sanctissimus Pontifex sub praetextu favendi Secretariis, illos decipit, & damnum amissionis totius pretii intulisset, quod nec quidem prætendent DD. Camerales, qui jam folverunt partem pretii pluribus, qui nihil Camerae folverunt, illud scilicet, quod ultima vice a mediatis auditoribus Camerae recepit. Unde necesse est fieri verbum illud, subiectum non restituere, sed illa sola pecunias per nos

Non amittendo, quod dum officiales recuperant id, quod
verè erogarunt, ista recuperatio, ipsorum respectu, potius
meretur restitutionis titulum, quam solutionis.

Hinc Pontifex non obligat ad justificandum, quid solutum fuerit Cameræ, sed solum quid verè officiorum posseſſum est.

fore, pro habendis officiis, solverint ibi, pecuniis, quibus
eos officia emiseré, aut babuisse confiterit. Unde dum docent
de vera pecuniarum erogatione, pro officiorum consecu-
tione, nil aliud probare debent, ut easdem à Camera post
suppressionem, recuperent.

Confirmant presidia ad evidentiam , pluribus argumentis bene deductis per D. Cauli patromon, & signanter primò quoq̄ tota ista officiorum materia regulatur per Ministros Pontificis specialiter deputatos , five emantur immedietā a Dataria , five habeantur per aliorum regnifacientem , ita ut acquirentes officia per regnificationem conveuenient dirigere ordinem , cum summa certa , folvenda in omninatione , ei qui regnifaciet , a favore scribentis , unum Secretariatum , & facta per ministrum Pontificis in calce ordinis fidei regnificantis expediebant Bullæ concessionis officii tanquam vacantis .

Hinc enim duo resulant, Alterum, quod novus officialis, licet officium conferueretur mediante configuratione vestrum vero non habetur officium a resignante, sed ab ipso Pontifice, eumque in auctoritate recognoscere, alter non permittente essentiali officiorum natura ad T.cit.in auct. exhibendis reis collat.5; opimum quoque circa medium ibi hoc habeant ianguam imperiale munificentiam, Bald. in c. facta sub n.2.v.r. & nos, quod ergo ita se de fidei, fuit con treu. Valenz.con.155.n.21. & 22.lib.2.r. P. D. de Luce d. reg.d. difc.12 sub n.8.a Ponce dicit.s.8.n.19. & 2.1. Georg. in repetit. fedal.cap.14.num.76 & 83. cum seqq. Amat. conf. 49. num.11. & seqq. Salgad. in loby credit.par.1. cap.35. n.18.ad 2.7.aliter referunt. Amicangel. de regal offic. par.8. sub m. 3. & 4. ac sub num. 13. vers. sed his non ostensibus, & num. 14. cum seqq.

6 Alterum verò, quod Pontifices, mediante dicto speciali
ministro idem resignationis in calce ordinis, ratione su-
offici faciente, fecerint, & consequenter approbarient
quantitate pecuniarum solitante resignant, prout ex
Theorica Bartholi in *l. s. publicanis* & in *omnibus* num. 1
in fine ff. de *Publican.* Cravet-sq. 894-num. 33. Cyriac-con-
trover. 532-num. 29. & 31. Hodrius, *ad Sclv. decr. 14-*
19. Peregr. *de jure fisc. lib. 6. tit. 8. num. 26.* Gratian. *discept.*
560-num. 21 et 32. Giovagn. *consol. tio. 11. lib. 1.* Menoch.
const. 1007. num. 92. & 93. Rot. coram Merlin. *decif.* 4. nu-
m. 7. & in recent. *decif.* 356. num. 8-par. 1. *decif.* 70. num. 32-p. 8
& *decif.* 260-num. 24-p. 7.

His autem tantibus, nimis violata remaneret publica fides, si interpretando Bullam Beati Pii ad sensum Camerarum, restituieretur in causa superffectione sola, quantitas per Cameram olim recepta, & sic longe minus eo pretio, quo possifores, scientie, approbante, & concedente Pontifice, ac frequentes eiusdem Pontificis fidem, cumque folium in auctorem recognoscentes, pro habendis officiis erogarunt, quod non ergoferant, si ipse Pontifex non approbasset, ne concessisset.

Secundum, quod jam de tempore Beati Pii officia frequenter resignabantur a possefitoribus officiorum majori pretio eis, quo a Camera emerant, & idem Pius in sua Bulla, applicando Secretarium primo vacatum ipsi Collegio, declarat quod possit illud venderet pretio repetibili, quantumvis longe majori. Unde cum

Pontifex voluerit consulere indemnitatí omnium, qui de tempore suppressionis officia mediante pretio, habere reperirentur, ut offendunt illa verba singulis Secretariis tunc viventibus utique fatendum est, quod comprehendenter equaliter eos, qui non soluerunt pretium Camera, sed alii regnabuntis, alias non consuluisse omniibus, sed minori illorum parti, quales sunt illi, qui immediate a Camera emerunt.

Tertio, quia explicando verbum *restituere*, juxta sensum DD. *Camerale*, lequeretur maximum absurdum, scilicet, quod illi, qui officia haberentur mediante resignatione, nihil penitus conseqüerentur debetere per pretio ab eis foliato resignantibus, quia ipsi verè nihil solverunt Datarie, & sic Sanctorum Pontificum sub praetextu favendi Secretariis, illos deceperiset, & dannum amissionis torus pretii intulisset, quod nec quidem prætendant DD. *Camerales*, qui iam solverunt partem pretii pluribus, qui nihil Camere solverunt, illud scilicet, quod ultime vice à mediatis auditoribus Camera recepit. Unde necesse est fateri verbum illud *restitutus non restitringi* ad illas solas pecunias per nostros officiales solutas Camere, sed comprehendere omnes pecunias, quomodo cumque pro officiis obtinendis ab ipsis erogatas.

Hæc omnia militant æqualiter, etiam pro illis, qui emerunt mediate, sive immediata à Donataris Pontificum, quamvis nihil de pretio intraverit in burfam Cameræ, ad effectum enim applicandi dispositionem Bullæ Beati Pii, non debent officiorum possessores offendere quid Camera repericeret, sed quis ipsi pro habendis Officiis verderogaverint, ut tuit superius probatum. Unde dum conflat ipsostr erga totum id, quod folverunt Donataris, vel iis, qui à Donataris habuerunt, certe fundatam habent pariter intentionem id totum sine illa diminutione confundendi à Cameræ, atque illis ad litteram adaptantur verba Bullæ, quod scilicet hujusmodi pretio eremerit, vel habuerint officia, & applicant præcisè ea omnia, que de pecunia solutis resignantibus, supra id, quod ipsi Resignantes solverant Cameræ superioris dicta fuere, cum eadem omnino sit ratio.

Confirmatur quia, ut dictum fuit superius, median-
te persona Officialis, totam hanc materiam Officiorum &
regulantis, & fidem resignationis ad pretii exactionem
necessariorum, subfus ordinem faciens, scientiam ha-
buit Pontifex, quod Donatarii vendebant Officia hujus-
modi pretio, atque investiendo Emptorem de Officio,
hanc venditionem, & pretii solutionem de necesse ap-
probavit; nulla appofita limitatione, aut reservatione. Un-
d bona fide, & iutitia distributiva non patitur, quod idem
Officium supprimat, & adlatim non foluto practice pretio,
quod, ipso Pontifice approbante, solutum fuit, fine hujus-
modi approbatione solutum non fuisset, prout dicitur de
Domino directo, confusum praefante contrahit gesto fu-
per re feudali, cui hac officia equiparantur, qui si confe-
nit fine illa limitatione, nequit postea sub pretextu fuo-
rum Jurium, ex legi feudalib[us] ipsi competentem, efficeri,
quod dictus contrahens effectu contractus frustretur, aut
prejudicium aliquo patiatur, Burfat. *conf. 16.1.n.2.* & *37.*
in fin. lib. 1. late Fachin. *contr. Jus. lib. 7.* cap. *16. in princ.*
& *per tot.* Rosenthal. *de feud. tom. 1.* cap. *9. membr. 1. concil.*
18.n.1.2. & *seq. ubi concord.* Cyriac. *contr. 44.6. n.1.* & *2. & 6.*
n.5. & *6.* Scradar. *de feud. par. 8.* cap. *4. n.3.* & *seqq.* &
num. 34. vers. 2. b[us]c conclusio ful. mibi *2.12. tom. 1.*

Ponderant etiam, quod Pontines donando Omnia do-
narunt exprefse etiam illorum pretia; Unde legitima Ju-
ris fictione censetur solutum pretium, Donatariis restitu-
tum ex , *l singularia* , ff. si certi. pet. cum aliis in facto alle-
gatis.

Certius hæc procedunt, quia adeo valida, & efficax reputatur in Jure denotatio Principis, quod Officia, ejusque pretium, ut nec quidem ab ipso immediato Donatario possit, ex ordinarii potestate à regia regulata, etiam ex causa publica, officium donatum adimere; nisi folvendo illius pretium, vel dando recompensam æqualem, cum post donationem non differat Donatarius à quilibet privato Dominio, rei sua, Bald. de feud. tit. de Allodis §. ad hoc sub n. 17. vers. queruo an in hoc casu fol. mibi 92. Gabr. concl. Jur.

lib. 3, de Jur. quæst. non tollend. conclu. 2. n. 25. ubi pñctes
Scarder. de feud. tom. 1. fol. mñb. 562. sub num. 27. vers. hoc
tamen caju. Marta de Roland. cons. 4. cent. 2. cas. 19. 5. num.
28. & 29. Menoch. confit. 183. num. 5. 29. & seqg. Roland.
concl. 69. n. 25. & seqg. lib. 2. & signatur lib. num. 29. vers.
facit. etiam ubi sequitur Ruin. cons. 31. n. 22. & 23. lib. 5.
firman-

vendum, dubitatur solum de tribus, ob peculiares uniu-

cuiuscircumstancias, scilicet.

Primum de D. Equite Acciajolo.

Secundum de R. P. D. Cursio.

Tertium de D. Marchione Ruspolo.

Quoad D. Equitem Acciajolum, controversia oritur ex eo, quod licet prefatus Eques emerit Secretariatum ab Eminentissimo Cardinale Chisio de anno 1670, nihil minus non reperiat expediri solitus Bulla concessionis officii in eius persona. Unde praepondit ex adverso solventum esse solum pretium fuit 14000. solitorum a dicto Cardinale Chisio, quamvis ipse Eques Acciajolum, pro habendo officio, solverit Cardinali fuit 22000. Verum falso D. Equitis refolendum creditur ex pluribus.

Primum, quia cum ex predictis solventum sit singulis Secretariis pretium currens, ideo sine atterritudine persona Cardinale Chisio, sive Equis Acciajoli, solvi debet non minus, sed plus fuit 22000. cum pretium currens de tempore suppressionis ascenderet ad fuit 23000.

Secundum, quia Bulla Plana utens illis verbis emisse, aut habuisse confiterit, nequit restringi ad illos solum, qui officia habent in titulum, sed comprehendit etiam illos, qui in effectu habent omnem officii commodum, & utilitatem, prout certe habebat Eques Acciajolum, cum talis sit vis, & significatio illius verbi habuisse, ex allegatis in principio.

Tertio, quia de facto signata reperitur supplicatio per Pontificem favore dicti Eque. Unde gratia, quod substantiam remanet perfecta, etiam si non fuerit processum ad alias formalitates requiras solum ad probacionem, adeo nec per obitum Papae signata gratia expiret. Boer. decf. 349.n.7. Coccin. decf. 1869.n.9. & decf. 888.n.22. & decf. 1643.in princ. & seqq. ubi concord.

Quarto quia eft non habemus gratiam per signaturam Papae perfectam, nihilominus cum ante suppressionem fuit pro expeditione resignationis supplicium; Supplicatio haberi debet quoad Cameram, & Dominum Equitem pro expedita, itabut sub hoc praecepto nullum pati debet Eque pretii detrimentum.

Quoniam sancti memor. Innocentius Octavus in Bulla erectionis Collegii, sub Pontifica fide, promisit admissionem resignationis hujusmodi Officiorum, quocumq; tempore, sive ulla penitus retardatione, ex quacumque causa, & in §. 11. ibi: *Par modo volentes ut omnes Secretarii liberi possint de dictis eorum Officiis disponere, nec possit, aut debet eorumdem officiorum resignationis receptio, etiam si resonantes ipsi infra, & verisimilius infra 20. dierum spatium recessu forent, & decederent per Romanum Pontificem, quavis ratione denegari, aut differre.* Ubi autem Princeps speciali oblicatione se adfringit ad praefundum conuenitum, tunc per similem petitionem interesse habent, habetur pro praetexto, etiam si sequuta non fuerit expeditio, dummodo impedimentum non dederit culpa aliqua, vel incapacitas petens, quod hic adefit, Buratt. decf. 13. num. 6. 11. & seqq. Gratian. decf. 33. num. 40. & seqq. & decf. 730. num. 5. & seqq. Surd. decf. 182. num. 12. & decf. 344. n. 56. A Ponte decf. 6. num. 11. & seqq. Rota decf. 27. n. 26. & 360. num. 6. par. 9. & decf. 120. n. 13. & 16. ac plenius decf. 40. n. 39. & p. 16. rec.

Nec quidquam obstat, quod de tempore hujus ultime petitionis nota jam effet voluntas supprimendi Collegium. Quia cum adhuc non effet ad actum perducta, sed in mente retenta, nihil posuerit in esse, nec in aliquo Officiorum naturam alteraverat. Unde dicta simplex voluntas impediare non poterat, quin Secretarii omnibus suis Juribus, ex officiorum natura derivantibus, uterentur ad Text. in leg. Anatassia 7. C. de natural. liber. & signatar. post medium ibi: *Non ante late fundio, quam ex hoc die relectanda, pia urgent ratio Pater. in C. tit. de legib. numero 20. Rota coram Caval. decf. 35. num. 1. & apud Pacific. de Salvian. decf. 150. num. 11. coram Buratt. decf. 199. num. 4. & 5. ac in recent. decf. 356. n. 9. p. 16. alias non impleretur, sed excluderetur Pontificia promissio nulla ratione, & causa denegandi, aut differendi admissionem resignationis jam enim aliqua ratione, & causa denegata fuisset.*

Fortius, ponderando, quod si usque ad ultimum momentum actualis suppressionis fecutus fuisset obitus alij cuius Officialis, prout certe sequi poterat, utique Camera lucrata sicut Officij sortem abesse eo, quod praedictis suppressioni determinatio patriciarum potuerit defundi officialis hæredi, hinc autem per necessitatem sequitur quod sicut Camera usque ad ultimum momentum, quo of-

ficia extiterunt suppressa, retinebat spem lucrati fortis, ita pariter hoc tempore servare, & adimplere deberet pacta promissa, inter quæ præcipuum est illud admittendi, nec ulla ratione denegandi, aut differendi resignationis admissionem, quorum pactorum contemplatione *Officiales* se submisserunt dicto periculo, alias non contrafuerit ex bene deductis per Rot. in Romana societatis Officii 2. Junii 1608.

coram Lancelot. imprel. penes Marchel. Commiss. part.

2. fol. mibi 83. Seraph. decf. 22. p. 5. per. Royas decf. 64.

num. 6. & seqq. & latè Card. Ottob. decf. 121. à num. 1. ad

7. & num. 16. Neque hic intrare potest illa simulationis vel

fraudis presumptionis, ob quare denegari posset resignationis admissionis, cum enim constet de venditione inter partes stabilita, ac cum pretii solutione, ac fructuaria perceptione

effectuate ante plures annos, itaut etiam a sancti mem.

Clemente Decimo signata fuerit supplicatio, utique peritio admissionis resignationis, in eo rerum statu, dici non posse

terras, & supplicantio Camera, sed quidem prudens

confusio, quo mediante D. Eques sua indemnata prop

spiciebat, ex bene traditis per Tirauell. de retrat. in pre

fat. à num. 2. ad fin. Decian. conf. 2. 3. num. 10. & 20. lib. 2.

plene Buratt. decf. 6. n. 11. & seqq.

Cum igitur usque ad actum suppressionis vigerit in suo

robore Pontificis promissio admittendi, & nulla ratione

denegandi resignationis admissionem, haberet debet pro ad

missione per simplicem petitionem, ante dictam suppressionem,

ita ut D. Eques considerari debeat in sua propria persona,

perinde ac si resignatio suifex expedita, ex superius allegatis.

Quoad R. P. D. Cursio, cum ipse de tempore suppressionis effet actualiter Secretarius reportata Pontificis con

cessione, & officii possessione, sub nomine D. Abbatii Sancti

Acacii; fundatam similliter habet suam intentionem pro

confectione totius pretii soluti, & currentis, propter habentes

omnes alii Secretarii, tam ex Jure communis, quam ex for

ma meritoribus Bullæ Pianæ, quæ expressis verbis disponit

favore omnium Secretariorum, de tempore suppressionis

viventium, sine ulla penitus limitatione. Unde redeunt

hic ad ejus favorem omnia, que super prima dubii parte

dicta fuit.

Stante vero adeo soluto ejus intentionis fundamento,

denegari ei non potest totius pretii soluti, nisi concluder-

ter probetur à Camera exceptio aliquæ legitima, apta ad

ipsum intentionem destruandam.

Dupliciter auditus fuit exceptio. Altera quod resignationem non

fuerat obtenta bona fide.

Altera vero, quod Dominus Subdatarius dixerit oret-

num praefato R. P. D. Cursio, quod Congregatio licet decre-

visset expeditionem resignationis ad ejus tayor, tamen

non intendebat approbare pretium inter Partes conventu-

rum.

Quod primum, ex deducis superius pro Domino Equi-

te Acciajolo, constat hic non adaptari considerationem ho-

ne, vel male fidei, scilicet præconitate suppressionis, dum alio-

quin officii venditio non fuit simulata, sed vera, & quidem

stabilita, & irretractabiliter firmata, antequam de suppres-

sione cogitaretur, prout factum fuisset cum D. P. R. D. Cursio

non dubitatur.

Poterant enim Officiales actualem

suppressionem, liberari ut omnibus ejus iuribus, sine re-

percendo, & exequendo fidem præcedentem contractum,

etiam si agerent ad consilendum propriæ indemnitatæ,

ex supra allegatis, & sic ista exceptio si subsisteret in facto,

nullam habetur Juris relevantiam.

Cæterum nec in facto subsistit, nam respectu Domini

Cursio emptoris, certe nulla considerari poterit mala fides,

cum contratum firma verit, & ordinem configaverit die

4. Septembris anni 1677. de quo tempore nullus aderat

suppressionis rumor, & post ordinis configurationem non

erat placita in eis potestate contractum dissolvere, tam

ex ergo quædam ex stylo.

Minus autem responsum Cardinalis resignantis, cuius mi-

nister pure exequendo contractum jam firmatum die 27.

Octobris sequentis, confignavit in manibus Domini

Claudii Draor. Componendarum Administratioris ordi-

nem R. P. D. Cursio atque omnia alia necessaria, ut in

forma solita resignationem expediri curaret, hæc enim die

pariter nulla penitus evulgata fuerat suppressionis fama,

prout creditur ex adversario, & factis constat ex eo,

quod dictus Componendarum Minister liberè in forma

solita commissionem expeditionis recepit, nullo facto verbo

de futura suppressionis cognitione, prout contra

de ea loquutus fuit, quando post paucos dies idem Mi-

nister Cardinalis resignantis rediit ad eundem pro expe-

ditio-

Romana pretii Secretariatum Apostolicorum. 125

ditione recipienda, tunc enim respondit, quod meditans Sanctissimum Dominum Noster Collegium supprimere, mandavaverat suspensi resignationum expeditiones, fine speciale ordinis Sanctissima Sua, quod occasionem præbuit Cardinali resignanti recurendi ad eundem Sanctissimum, qui dignatus fuit supplicationem remittere particulari Congregationi, tunc deputate pro Justitia, in qua exactissimum difficultas materia, refolutum fuit ex Justitia hanc resignationem esse relaxandam, & expedientiam in forma solita, prout factum fuit, nulla posita limitatione.

Hinc enim manifestum redditur, quod cum omnibus bona fide, & ante ullam futuram suppressionem notitiam Cardinalis prima vice pro resignationis expeditione apud solitum Ministrum infletit, quo principio admissio inutilis remanet ad malam fidei inductionem su-

peranta suppressionis notitia, & deputatio Congregationis super haec materia, quæ plures menes poeta occupavit. Nam Cardinalis prolectus fuit solum primam instantiam, ante ullam suppressionis notitiam incepitam, nec quidquam egit de novo.

Atque hanc omnino modum Cardinalis resignantis bonam fidem, ingenui testari fuerunt in ipsa Congregatione integrum Datariae Ministrorum, eamque canonizavit, reprobavit eisdem Congregationis poeta secuta, & effectu demandata.

Quoad secundam exceptionem, licet admittatur in facto, tamen inutilis creditur ad effectum, quidquam minuendi de pretio, per R. P. D. Cursio solito, ex pluribus per Cardinalem causa Patronum ponderat; maximè dum post hujusmodi assertione Domini Subdatarii, de facto expedita fuit resignationis, sine hac declaratione non approbadum pretium, & factu fuit in causa ordinis fides resignationis, nullo separando verbo. Unde potius iste ultimus actus in scriptis redactis, & omnino certus considerandus venit, quam præcedens verbalis assertio, cui subiectum est factum contrarium ad Text. in cap. Discreti filii 52. de appell. & l. ff. tamen 48. §. et qui seruunt ff. de editic. editi. Gregor. decf. 247. num. 14. Coccin. decf. 1369. num. 71. & decf. 386. num. 9. p. 16. rec.

Ponderando etiam, quod R. P. D. Cursio in nihil proficiebat prefata declaratio Subdatarii, quoniam ipse ex parte sua jam percerat irretractabiliter contractum per ordinis configurationem juxta notorium yllo Bartol. Fagnani. in cap. cum dilectus numer. 64. & seqq. Tandem quod D. Marchionem Rufum fundata pariter remanent ipsius Jura, ex deducis præ ceteris Secretariis, non obstante, quod fit summo lenio confectus, in qua autem Dataria non admittit resignationes.

Quia, ut bene responderet Dominus causa patronus, spe-

ciale est in hoc Collegio, ut nec ratione sequiturur, quod poeta admisit resignationis, cùm in hoc clarissima

etate erectionis lex, mandans, quid nulla ratione recusari posset, & recipiatur etiam a proxime morituro, qui ve-

ri paulo post decedat, unde hec lex specialis facit cessare

legem generalem ad Text. in l. Sandio legum 41. ff. de pen.

ubi Bartol. Fagnani. in cap. cum dilectus numer. 64. & seqq.

Quare, &c.

Dominicus Thaurus Advoc

ROMANA PRETII SECRETARIATUM APOSTOLICORUM. SEXTA JURIS.

R.P. Constitutio Beatæ Pii Quinti non est contractus, sed privilegium, etiam juxta sensum Cameræ, editum favore Secretariorum; quod patet ex illius tenore, & ex ponderatis à me in informatione s. emanans.

Igitur Domini Cameræ male arguit, dum dicunt verba in contractibus intelligenda esse strictè, ad differentiam ultimarum voluntatum, & proinde inferunt verbum restituere, quo B. Pius uitat, accipere esse strictè, & pedagogicò pro reddere acceptum, quia nos non versamus in interpretatione contra Principem privilegiantem, l. Be-neficium ff. de Constitut. Princip. cap. quia circa de privil. Alexand. conf. 110. n. 10. lib. 6. Dec. conf. 2. 5. n. 9. 6. lib. 1. etiam extendendo, & impropriando verba glass. l. bac saluberrima verbo converte C. de proprie. agent. in reb. lib. 12. Oldrad. conf. 330. à n. 1. ad quintum.

Verba realiter, & cum effectu, integrè, & sine illa di-

minutione sunt prolatæ ad favorem, & cautelam Secre-

tariorum, ut liquet ex ipsa Constitutione, id est stant demonstrativè, non taxativè, nempe securos reddunt Secre-

tariorum, ut ipsi restituatur solutum, etiam officia minoris valerent tempore extinctionis, non autem excludent quin-